

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KSO/2007/157

BETREFT: Secundair onderwijs: Kosten van een tekort schoolkassa.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 12.01.2007

1.2 Verzoeker

Ouder van een leerling.

1.3 Betrokken school

Directeur.
Schoolbestuur.

1.4 CZB

Een mail werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 12/01/2007.

Bij mail en brief van 15/01/2007 is de verzoeker en de antwoordende partij geïnformeerd over de zittingsdag.

De school heeft een reactie doorgestuurd met de mail van 24 januari 2007.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Dochter van verzoeker studeert voor kapster.

Zij hebben op woensdag 'salondag', waarop er klanten van buitenaf gekapt worden en hiervoor ook betalen. Aan het eind van de salondag op 6 december 2006 bleek er 165 euro tekort in de kassa te zijn. De directeur stelde als maatregel om van alle leerlingen, zowel schuldige als onschuldige, 20 euro van de schoolrekening af te nemen.

Verzoeker heeft hierbij volgende bedenkingen:

- In het schoolreglement is totaal niets opgenomen omtrent dergelijke problemen en afspraken.
- Men is niet bevoegd om geldboetes te geven aan schuldige en zeker niet aan onschuldige leerlingen.
- Men vordert geld terug dat van buiten de school is gekomen en niet van de instelling zelf.
- Men geeft een minderjarige de verantwoordelijkheid over een geldkassa.
- De leerlingen en het lesmateriaal vallen volgens verzoeker onder de verantwoordelijkheid van de leerkracht die tijdens het lesuur in de klas aanwezig zou moeten zijn.

- Wat maakt de leerkracht en de klanten betrouwbaarder dan de leerling?

3. STANDPUNTEN ANTWOORDENDE PARTIJ

De school heeft op 15 december de volgende nota bezorgd aan de ouders.

“Op 6 december 2006 werd vastgesteld dat bij het einde van de uren salonwerk de eindafrekening niet klopte. Een bedrag van 165 €ontbrak.

Wij hebben de kans gegeven aan de leerlingen om spontaan de ‘vergissing’ terug recht te zetten of het verdwenen geld terug te bezorgen. Dit is niet gebeurd.

In de praktijkuren salonwerk geldt dat alle leerlingen mee verantwoordelijk zijn voor het ‘goed draaien’ van het salon. D.w.z. dat ze met zijn allen instaan voor de klanten, het materiaal, de producten, de ontvangsten en de afrekening op het einde van de dag. Wij hanteren daarmee dezelfde regels van gedeelde verantwoordelijkheid die in kapperszaken gelden.

Daarom zijn wij verplicht om het ontbrekende bedrag te verhalen op de acht aanwezige leerlingen van groep 2 die verantwoordelijk waren voor het salon. Dit betekent dat iedere leerling een bedrag van €20 aangerekend wordt. Dat bedrag zal van de provisie afgetrokken worden. Het incident heeft ook voor gevolg dat leerlingen niet meer voor elkaar als klant in het salon gekapt kunnen worden.

Wij betreuren het incident waardoor de goede verstandhouding en vooral het vertrouwen tussen de leerkrachten en de leerlingen en tussen de leerlingen onderling, nu ver zoek zijn.”

4. ZITTING COMMISSIE

4.1 Datum en uur

5 februari 2007, 12u.45

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs, centra voor leerlingenbegeleiding

4.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met en artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Hilde Timmermans, Raf Verstegen, Etienne Becuwe.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Geen.

5. ADVIES VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

* Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989. Artikel 28 bepaalt dat de Lid-Staten het recht erkennen van het kind op onderwijs en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, ervoor zorgen de ontwikkeling van het secundair onderwijs aan te moedigen voor ieder kind, beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken en passende maatregelen te nemen zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk.

* 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

Art.V.13 In het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd.

Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend. Deze regeling wordt schriftelijk aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen meegedeeld.

* Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende het zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs.

5.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

5.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving.

5.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en de regelgeving secundair onderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde secundair onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Er kan een bijdrage gevraagd worden aan de ouders, mits de regeling gevolgd wordt inzake overleg en informatie.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling binnen het leerplichtonderwijs aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

De conclusie is dat er in het secundair onderwijs geen absolute kosteloosheid bestaat, wel kosteloze toegang. Voor onderwijsactiviteiten mogen aan ouders en meerderjarige leerlingen bepaalde kosten worden doorgerekend. Het is evident dat het om effectieve, aantoonbare en verantwoorde kosten van goederen en diensten moet gaan die in evenwichtige verhouding staan tot de eigenheid en de doelgroep van het secundair onderwijs.

De Commissie besluit hieruit dat de school aan de ouders geen willekeurige bijdragen mag vragen. Het aanrekenen van kosten in de bijdrage dient reëel te zijn: enerzijds in overeenstemming met de door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds voor goederen of diensten waarvan de betrokken leerling gebruik heeft gemaakt.

De Commissie stelt op basis van de ingediende stukken vast dat het om een tekort gaat van de kassa bij praktijklessen met deelname van buitenstaanders.

Het is niet duidelijk wie verantwoordelijk is voor de kassa: leraars of leerlingen. Verder is de oorzaak niet duidelijk van het tekort dat zowel, en om diverse redenen door leraars, leerlingen, personeel en buitenstaanders kan veroorzaakt zijn.

In dit dossier moet dan ook vastgesteld worden dat er geen grond is voor het vragen van een vergoeding aan de leerlingen vermits er geen dienstverlening of product geleverd wordt door de school. De Commissie zorgvuldig bestuur stelt dan ook dat in dergelijke situatie aan de ouders geen vergoeding kan gevraagd worden.

De Commissie zorgvuldig bestuur meent dat dergelijke voorvallen door de school kunnen gekoppeld worden aan pedagogische acties en dat de verantwoordelijkheden voor het beheren van geld dat de school toebehoort vooraf formeel en duidelijk bekend moeten zijn voor de leerlingen en het personeel. De Commissie herinnert er ook aan dat, voor zover het om een sanctie zou gaan, collectieve maatregelen niet aanvaardbaar zijn.

De concrete afspraken hierover moeten toegevoegd worden aan het schoolreglement zodat ze voor iedere betrokkene bekend zijn.

Brussel, 5 februari 2007

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter